

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
CIRNER J. JÓZSEF
papírnagykereskedése, hová az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
□ centiméterenként 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér sora 20 kr.

Királyok ünnepe, nemzetünk ünnepe.

A magyar nemzetre nézve nagy jelentőségű napokat ünnepelünk. Majdnem csodálatos jelenés, hogy a honfoglalás ezredéves jubileumának utolsó tizedeiben egymás mellé esik most uralkodó felséges urunk születésének évfordulója és első nagy királyunk vallásos és nemzeti kegyelettel megünnepelt névnapja. Őkénytelenül is felmerülnek lelkünkben a hála és kegyelet érzelmei, melyek hatalmasan fokozódnak a történelem adta tanulságok ragyogó fényénél. Azt hangoztatják e tanulságok, hogy csak alkotmányos érzelme, mély belátású király és háládatos, szabadságszerető nemzet együttélése és kölcsönös bizalma képes virágzóvá, boldoggá tenni e hazát. A sors csapásai sujthatnak, de le nem verhetnek; veszteségeink lehetnek, de a nemzet hatalmas életereje új és szebb életet varázsol a romok helyébe; a civilizáció áldásai nemesebb alakba tűnnek elő, bajait jobban korlátozhatja az egészséges érzéssel bíró közfelfogás hatalma.

Első nagy királyunk, ki népét a kereszténység s a nyugati művelődés körébe vezette be személyének erőteljes és bölcs belátásával s mostani királyunk, kinek alkotmányos uralkodása alatt fejlődött ki politikai életünk új korszaka, mint ezredéves életünk történelmének hatalmas jelzői, örök időnkig a nemzeti kegyelet nagy alakjai maradnak.

Ha végig pillantunk e két nagy király életén, sok rokon vonást találhatunk. Súlyos viszonyok, nehéz megpróbáltatások között, lelki nagyság, állhatatos kintartás, nemes szív, erős elhatározás, áldozni tudás képezték fő jellemvonásukat. Szent-Istvánt is súlyos csapás érte nagyreményű egyetlen fiának, trónja örökösének elvesztésével, de az atyai szív mély fájdalma nem tartóztatta el királyi kötelességeinek hű teljesítésétől éppen

úgy, mint a mi felséges urunk is 64 éve daczará. páratlan példát nyújt mindnyájunknak.

Milliók szíve, lelke hő fohászban zengi: tartsd meg Isten a királyt! milliók ajka kegyelettel ad hálát szent István napján a Mindenhatónak, hogy első királyunk szellemének hatását évszázadokon át fenntartotta, megőrizte számunkra. Vajha e nemes, nagy szellemek példája mennél erőteljesebben hatná át nemzedékünket, melyet oly könnyen elragad a rosszul értelmezett nagy eszmék felfogása, az anyagiasság tulzott szeretete, a szabadsággá fokozott szabadság mámor, a hiu nagyozlás, az önmérséklet hiánya. Vajha mindenkiben, ki e magyar haza fiának tartja magát, a történelem tanulságai kifejtjenék az összetartás, testvéries egyetértés és szeretet hatalmas érzetét, mely egyedül volt képes megmenteni nemzetünket s fenntartani nevünket a mult századok oly sokat megsemmisítő viharai között. Bizonyára sokat, nagyon sokat tesz e végre azon igaz hódolat, melyben felséges urunk Sz. István király koronája igaz örökösének személye iránt egyesülünk vallás és nemzetiségi különbség nélkül, melyet fenntartani és ápolni szent kötelességünknek kell tartanunk.

Gazdasági levél a Maros mentéről.

1894. augusztus hó 17.

Mikor éveken keresztül távol, messze, az alföld déli részében laktam, tudja Isten olykor-olykor valami kifejezhetetlen vágy fogta el szívemet, vissza-vissza vágytam a kanyargó Maros folyó mentére, hol minden fa és bokor ismerős előttem, a hol boldog gyermekéveimet töltöttem.

Mig távol voltam hosszú évekig e vidékről és az ország más — gazdasági kulturában minket megelőző — helyein szereztem tapasztalataimat, sokszor foglalkoztam ama kérdéssel, hogy mi lehet oka annak, hogy az erdélyi részek gazdasági kulturája elmarad, illetve nem tud lépést tartani az alföld előrehaladott és intenzív kulturájával.

Több évi tapasztalataim arról győztek meg, hogy

eme gazdasági bajok okai két fő dologra vezethetők vissza.

Az első ok, társadalmunk szervezetlenségében rejlik. Minden ügy csak akkor juthat diadalra, ha az egyuttal jól is van szervezve.

Hol látunk az erdélyi részekben egy jól szervezett gazdasági egyesületet, érték olyat, a melynek tagjai kiválóan a kisebb birtokosok és paraszt gazdák zöméből telne ki? Pedig ezeknek van legnagyobb szüksége az okszerű gazdasági dolgok (helyes talaj és szőlőművelés stb.) elsajátításához, az intelligensebb gazdát nem kell ily dolgokra ösztönözni, az amugy is megteszi.

E sorok írója éveken keresztül tisztviselője volt egyik alföldi kisebb gazdasági egyesületnek, melynek tagjai kiválóan parasztgazdák voltak.

Eleinte nehezen ment — mint mindenütt — a dolog a paraszt bizalmatlan és indolens; de ha meggyőződik hogy javát akarjuk, akkor bizalmas is tud lenni.

A nevezett gazd. együletben a tagsági díj évenként 50 kr. volt és minden gazda 1 drb két éves gyümölcsfát kapott évenként ingyen az együlettől. Mit értünk e vele? Azt, hogy a paraszt midőn eljött a neki járó gyümölcsfa után, ugyanakkor vett az együleti kertből 4—10 drb. fát — tehát az együleti jogvédelem szaporodott, a vidék gyümölcstermelése megtízszereződött!

Télen a paraszt gazdák részére kéthetenként gazdasági előadást tartottunk, az érdeklődés oly nagy volt, hogy 200 hallgatón alól alig voltak, sőt gyakran még többen.

Nemde szép és utánzásra méltó dolgok ezek. Ha társadalmunkat szervezőnk, miért ne volna ez kivihető itt nálunk a Maros mentén is?

A második ok a mely a legjobb ügyet is elbuktatja az, ha a vezető egyén elveszti az ügyiránti buzgalmat és lelkesedését.

A gazdasági ügyek ilyenmő vezetésénél az intéző körök őszinte és bizalmas támogatása okvetlen szükséges — a személyes érdek, holmi apróbb intrikák stb. — mellőzendők, ha okvetlen célt akarunk elérni.

Aztán mindentől eltekintve a magyar parasztgazda osztály megerősítése, egyuttal nemzeti cél is, különbe elnyom a világverseny hatalmas sulya, mely ellen okszerű és helyes gazdasági alapokon épülő szakértelemmel és kintartó szorgalommal küzdeni, minden igaz honpolgárnak hazafiai kötelessége is egyuttal. —

Victorius.

TÁRCZA.

Galamb és csalogány.

(Elbeszélés)

Werner Gyulától.

(Folytatás.)

— Jön?...

A fiatal asszony köpenye után nyult.

— De a toillettem.

— Elragadó vagy igr! Mig átöltözesz, a darabnak vége lesz. Fogadd el tőlem e rózsát, hajadba. A nők akkor szépek, ha egyszerűek. Menjünk.

— Megyek...

Angyal Nándor diadalmos pillantást vetett a gyermekre, kérkedett győzelmével.

Mikor Malvin egyik páholyban megjelent, óriási taps s éljenzés fogadta. A fizetett tapsolók jól működtek, a szép asszony diadalmámban uszott.

Szorongó érzéssel ment haza. Gyalog ment s a költő kísérté. Hideg volt s ez jót tett lüktető halántékainak. Az utcákon már alig volt járó-kelő a bolt-örökön kívül, kik egymásnak éles füttyökkel adtak jelet. Az utcaseprő gép végig sistergett a kövezeten, különböző templomok tornyában az óra harsányan ütött. Sarki gázlángok szakadó árnyékvetései kergetőztek a falon. A csillagok hidegen néztek alá. Szó nélkül érték Malvin kapujáig. Álmos kapus dörögve nyitott ajtót s lámpájával szemük közé világított.

Szaladva ment fel a lépcsőkön. A kapus nevével

jött elebe, ki kezeit összecsapkodva, sóhajtások közt értesíté, hogy gyermeke meghalt. Matild hirtelen megfordult s futott lefelé a lépcsőkön. Nem volt bátorsága felmenni. Nem tudott volna a férfi elé lépni, ki most bizonyára holt gyermeke előtt áll és sir talán. Irónői finom idegei hogy tudnák elviselni egy férfi könyeit? Pedig ő szerette gyermekét. Életben maradt volna-e akkor, ha ő nem megy el? Vagy bűn-e az, hogy nem ő fogta le szemecskéit? De veljón képes lett volna-e erre? Így mindig szépek marad meg emlékezetében, mig amugy, mindig holt-arcz jelent volna meg álmiban, egy rut, holt arcz...

Kint állott az utcán, egyedül volt, szabadságát visszanyerte.

Azt tehette, a mit akart. Daczosan nézett el a házak felett, hol néhány csillag látszott. Feltette, hogy tovább megy a „halhatatlanság“ útján, gyszadalokkal fogja megkezdeni légi-repülését, melyekben kis fia halálán kesereg. Bámulatba fogja ejteni a világot fájdalom-kitöréseivel. Az isten rendelte így.

Ez eseményben isten uja van. Gyermeke kedvéért szakítani akart rendeltetése útjával, gyermeke meghalt de halálában nincs-e meg a megnyugtató gondolat, hogy általa az irodalom nyerend?

Némileg megvigasztalódva lépegetett az éjszakában. A „Tanya“ szerkesztősége felé tartott, Angyal Nándor ott lesz.

A szerkesztőség ablakai világosak voltak. Keresztülment a gépszobán s szinte fejében érezte a gép zakatolásait, az ólombetűk gőze s az átható nyomdafesték szaga elállták idegeit.

Lélegzetét visszatartva tántorgott be az irodába Angyal Nándor épen dichymnuszt irt kedvese szinpadi sikeréről. Kivülről behangzott a gépek zaja, ablakok, ajtók s a padozat, mint egy hideglelésben, meg-rázkódtak a gépek erejétől, a szerkesztőség néhány tagja nevetve beszélt valami bohó esetet.

Matild megállt a szoba közepén.

A költő felugrott s csodálkozva sietett felé.

— Gyermekek meghalt.

Angyal Nándor felfogta a helyzetet. Karját nyujtotta neki — s kifelé indultak.

— Szeretsz? — kérdezte a férfi szenvedélyesen —

— Nem tudom, minek kérde? — tied leszek...

Kint meg a járókelők hol ócsárlólag, hol dicsérlőleg beszélgettek az írónő annyi zajt ütött szinművéről.

A czime, ha nem csalódom így hangzott: „Családi boldogság“.

XIII.

Mámoros napok következtek a megszökés után. Matild az ideges, szeszélyes költő oldala mellett jól érezte magát. Olyan hatással volt rá e férfi szerelme, mint finom szesz ital: elkábult tőle. Mig csak e jóleső kábulást érezte — a fejfájás, mely a mámor után jó, még nem jelentkezett.

Karácsonyi e tett után teljes szívéből gyűlölte nejét, de vagyoni érdekből, szerette volna neki elnézni a multat s viszahódítani Angyal Nándortól.

Kisérletei azonban siralmas kudarcot vallottak. A költő erősen ült a nyeregben s dőlözegen — nem lehetett könnyen kibillenteni. De elméjét szüntelenül e kérdés foglalkoztatta s nem csüggedt el oly hamar.

Országos vásáraink.

Iparosaink, kereskedőink, sőt még a vásárló közönség is, egyaránt sokalják már ugynevezett országos vásárainkat s míg az előbbieket kénytelenségből kirakodnak áruikkal, addig az utóbbiak feléje sem néznek, azon igen helyes feltevésekből indulva ki, hogy szükségleteiket bármily időben, ép oly gyorsan és ép olyan árák mellett vásár nélkül is beszerezhetik.

Hogy a sok országos vásár mennyire nincs hasznára, hanem inkább egyenes kárakra az iparosoknak mutatja azon körülmény, hogy mindinkább kevesebb számmal keresik fel az idegen iparosok és kereskedők a piacokat, hol megfelelő százalékra árulni képtelenek. És még inkább bizonyítja ezt a vagyombukottak nagy tömegének a törvényszék előtt hangoztatni szokott azon vallomása és védekezése, hogy tönkretűnésük és bukásuknak csaknem egyedülálló oka a — sok vásár.

Különben ez nagyon természetes, ha tudjuk, hogy egy vásár költségei mily nagy összegre rugnak. Mert annak az iparosnak és kereskedőnek, ki a piacon megjelen, ha költségeit beszerezni s még némi kis haszonra is szert akar tenni, százakat és ezreket kellene árulnia, a mi pedig a mai beteges viszonyok között a lehetetlenséggel határos számítás.

És az iparosok, kereskedők összes terveit halomba dönti még inkább azon körülmény, hogy a vásárok sűrű egymásutánban követik egymást, a mi annál nagyobb veszteséggel jár iparosaink és kereskedőinkre nézve, mert áruikat a por és a szemét tönkre teszi s bevételük még sincs annyi, hogy abból jó formán csak a kirakodás költségeit is fedezni tudnák.

Azok az idők, midőn a vásárok még fontos közgazdasági tényezőt képeztek a forgalomban és nevezetesen szerepet vittek a határidőhöz kötött fizetések teljesítése tekintetében, már régen elmúltak s ma már nem a vásárok alkalmával egyenlítettnek ki a váltók, hanem épen megfordítva, vásárok után nyílik a legtöbb csőd.

Egyik kereskedelmi és iparkamara évi jelentése hűen tükrözi vissza a közgazdasági viszonyokat, a hol azt mondja: „figyelemmel kísértük a vásárokat járó kalapos, csizmadia, cipész és szabóiparosokat és arról győződünk meg, hogy azoknak anyagi helyzete évről-évre mindig rosszabbá válik.” Egyszerű oka pedig ennek az, hogy nyáron, a roppant hőségben, kint a szabad ég alatt, az izzasztó napsugaraktól felhevítve a port nyelve várják a bevételtől a szerencsét, de hiába, mert azoknak a lábbeli olyankor sehogysem, vagy nyomott árákon kell, így vannak a többi kézműiparosok is áruikkal, Télen pedig még ennél is rosszabb a helyzetük. Árulni egyik iparos sem tud, hisz a vevő sokkal okosabb, semhogy olyan fagyos időben szerezzék be a szükséges ruházatot. Az iparos azonban törekszik és fárad, hisz és bizik, küzd télen, nyáron, mert kénytelen vele. Otthon a családja kenyérre, a bőrkereskedő pedig az anyag árára vár. És mi az eredmény? Egy-két pár lábbeli elkel, ennek az árából kenyeret szerez, de a kereskedőnek anyagra való nem jut, így aztán öregségére adóssága gyarapszik, vagyona pedig teljesen tönkre megy.

Azt hiszem, ezek az állítások valóban ráillenek nemesak a nagy-enyedi, hanem az ország összes vásár-

jaira s különösen most, midőn hírlapjaink után annyi panaszt lehet hallani, elérkezettnek láttam az időt arra nézve, hogy a hatóság figyelmét felhívjam a szomorú állapotokra, melyek közé iparosaink a sok gyenge vásár folytán jutottak. Szerény véleményem szerint az iparhatóság és testület köréből mozgalom volna indítandó az iránt, hogy országos vásáraink száma mihamarabb redukáltassék.

Ha sok költséggel és fáradsággal járó országos vásáraink ekként összevonatnának, és kellő időhatások között rendeztetnének, iparosaink és kereskedőink nagy kiadásoktól lennének megóva és a siker is sokkal valószínűbb válnék.

G.

Allami kőfaragó és kőcsiszoló ipari szakiskola Zalathánán.

(Folytatás.)

Rendkívüli növendék gyanánt, vagy pedig a szakiskolán rendezendő időleges szaktanfolyamokra felvehető minden önálló iparosság vagy tanonc, a ki csak egyes tantárgyakat kíván hallgatni.

Nem magyar honosok csak a kereskedelmi miniszter ur engedélyével vehetők fel. A felvétel előjegyzés alapján történik és ennek eredményéről a szülők minden év augusztus hó 20-ig értesítetnek.

Előjegyzés végett minden növendék tartozik bemutatni: a) a keresztlevelet, illetőleg születési bizonyítványát, b) atyja vagy gyámja beleegyezését tartalmazó nyilatkozatot, melyben kifejezendő annak kötelezettsége is, hogy az illető a tanuló teljes tartalmát bevégezi, c., a 20 §-ban kívánt iskolai képzettségről szóló szabályszerű bizonyítványt, d., az újraoltás megtörténtéről szóló bizonylatot.

Rendes tanulók egyelőre nem fizetnek tandíjt. Rendkívüli tanulók tanlíztetésre kötelezhetők, melynek összegét a jelügyelő bizottság állapítja meg. Az erre vonatkozó határozat azonban mindenkor a kereskedelmi miniszter ur jóváhagyását igényli.

Az intézetnek rendes orvosa van, a ki a rendes tanulókat díjmentesen gyógykezeli. Gyógyszerekről a tanulók szülői tartoznak gondoskodni, kivételes esetekben azonban szegénysorsu tanulók ingyenes gyógyszerrel elláthatók.

A szakiskola minden osztályában félévenként rendes vizsgák tartandók az azon félévben előadott tantárgyakból.

A vizsga csak szóbeli, melynek idejét a felügyelő bizottság javaslatára az ipariskolák országos felügyeletével megbízott kereskedelmi miniszteri központi közeg állapítja meg, ki azon elnökök. Ezen vizsga letételéről szóló bizonyítványt aláírja a elnöklő kereskedelmi miniszteri közeg, a felügyelő bizottság elnöke, az intézet igazgatója és az összes tanárok.

Ezen bizonyítvány magában foglalja annak igazolását, hogy az illető 4 évet járt a szakiskolán.

Rendkívüli tanulók csak látogatási bizonyítványra tarthatnak igényt. Kivételes esetekben a tanári kar javaslatára a felügyelő bizottság a rendes vizsgálatok letételét és ennek alapján rendes bizonyítvány kizolgáltatását megengedheti.

A felvétel iránt jelentkezni kell folyó évi szeptember hó 1-ig Szerényi József urnál, az ipariskolák országos felügyelőjénél Budapest, kereskedelmi miniszterium.

Minthogy a növendékek száma csak korlátozott lehet, a felvételnél előnyben részesülnek a korábban jelentkezettek.

Szegény sorsu tanulók, ha ezt kellőképp igazolják, ösztöndíjakban is részesülnek.

Kolozsvárt, 1894. július hó 18-án.

Sigmond Dezső
elnök.

Gámán Zsigmond
titkár.

LEVELEZÉS.

Felvincz, 1894. Aug. 16-án.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Becsés lapjának folyó évi 32-ik számában Maros-Ujvár címen Jebuseus aláírással egy valóban jebuseusi stílus és ortographiával írt cikk jelent meg, melybe személyem is bele lett vonva. Mivel nincs alkalmam e lapot olvasni, azért e hírlapi közlemény csak most jutott tudomásomra. Engedje meg azért a Tekintetes Szerkesztő Ur, hogy bár egy kissé elkésve, az igazság érdekében és a tájékoztatlanok felvilágosítására röviden megtehessem észrevételemet.

Először is kijelentem, hogy én nemcsak felvinczi, hanem marosújvári plebános is vagyok. Ha azért néhanéha oda is, mint filiális egyházamba átnézek, különösen pedig akkor, midőn tudomást veszek azon zavarok és viszályokról, melyek oda való híveim egyrésze és ott lakó káplánom közt felmerültek, — ez úgy hiszem egy felől kötelességem is. A fennforgó esetben azonban nem mint plebános, hanem egy másik paptársammal együtt az onnan felmerült panaszok és vádak megvizsgálása tárgyában mint püspöki biztos szerepeltem, mely alkalommal mindenben főpásztori rendelet és utasítás szerint jártunk el. Már pedig engedjen meg nekem cikk író ur, de úgy hiszem, a Főpásztor csak jobban tudja, hogy ily esetben hogy és mi módon kell eljárni kit és kit nem kell kihallgatni.

Továbbá biztosítom a társadalmi érzéket, — férfias bátorságot, igazságot, felebaráti szeretetet és minden jót nem tudom mi jogon monopolizáló, — és mindenkit, ki vele egy követ nem fu: ármány és fonlkodással gyanúsító (ez az ő fellelője felebaráti szeretete) cikk író urat, hogy igen is Püspök ur ő nagyméltósága a helyesen felfogotti igazságért vívott küzdelem miatt valamint senkit, ugy védenczét sem fogja „elhelyezni”. Ott azonban, hol más vádak merülnek fel és igazoltatnak be, s honnan azért minden ármány és fondorkodás ki van zárva — ott a Főpásztor böles belátása szerint vagy áthelyez, v. más módon büntet, v. kegyelmet osztogat, de meg nem dicsér. — Itt tehát a „mundus vult decipi, ergo decipiatur” elvét még annál hangzatosabb szavakkal és frázisokkal sem lehet érvényesíteni.

Végül cikk író urnak és sugalmazójának egy kis szerénységet ajánlok azon német közmondással:

Valamelyik nap összejött vele egy kávéházban. Angyal Nándor meghökent, de aztán helyet foglalt az asztalnál, a hol Karácsonyi ülésel kínálta meg.

Gázlángok kékesen lobbantak meg üvegharangjaik alatt. A fény a kerek márvány asztalokán, a biliárdok zöld hátán, s a tükrökön pontosult össze.

Szép nők s divatos uracsok ujságot olvastak, csevegtek, kaczerkoddak, s kellemes meleg terjedt az egész díszes teremben.

Közelükben, vörös bronz fiúcska szájából vizsugár lövelt elő s gyöngye zajjal hullott alá. A költő zavarban volt, kényelmetlenül feszengett székén s mint valami mentőszert, úgy tűnt fel neki a friss esti lap, a mivel a pinczér megkínálta.

— Háborus hírek — mondá félhangosan s olvasni kezdett.

— Ne olvasson kedves uram — szóló Karácsonyi — szerezzék meg nekem azt a kiváló örömet, hogy nőről beszélgethessünk. Miként érzi magát ő nagysága?

— Oh! kérem —

— Mert habár szíve önhöz vitte — a miben nincs semmi csodálatos, tekintve hogy én parányi, rut fekete hangya vagyok önhöz, bájos dalu csalóányhoz képest — én azért kedvesen gondolok rá mindig.

— De uram...

— Ez önt meglepi? Hiszen annyi izlést csak feltételez bennem, hogy ha már a végzet így akarta, jobban szeretem, ha nóm hazám egy kitűnő fiának néhány óráját édesíti meg, mintha egy dragonyos hadnagyot követett volna Csaszlauba.

Nevetett s kezét a költő karjára tette.

— Nem cinikusság ez uram — hibáim beismérése. Lássá mellettem, igénytelen eszű, prózai ember mellett, nóm félreismeret heverő kincs volt. Ön kifejtette a benne szunyadó ragyogó tulajdonokait. Rávezette arra az utra, melyen én számára semmi dicsőséget nem láttam, s amit nyersen ki is mondtam s ime, ezen az uton hírnév és siker követik lépten nyomon. Ünnepelet író nő vált belőle. Az egész közvélemény nevét hangoztatja. Regényeit, színműveit minden művelt házában megtalálhatni. Könyvkiadók szívesen kötnek vele előleges szerződéseket. Egész sor festőt foglalkoztat, kiknek az a szerencse jut, hogy műveit illusztrálhatják. S ezt ön tette uram!

— Ön meglep uram — s nem tudott kibontakozni zavarából. — Ön igen jó színben van. Hála istennek egészséges. Fizetek.

Karácsonyi közelebb vonult hozzá.

— Ne menjen még. Míg nem mondtam el mindent. Még nem fejeztem ki forró köszönetemet önnek uram. Mert ugy-e, ha a történetíró nóm pályáját rajzolandja, kénytelen lesz megemlíteni, hogy első férje én valék?

— A történetíró? Pardou! — s kissé gúnyosan vonta félre száját.

— Ne kívánjon ön félrevezetni. Nóm irodalmi nagyságánál csak az ön önzetlensége nagyobb. Mily felemelő a verseny önök között. Olympusi versenyek istenek között. Ön dalokat ír, Mútil színműveket, regényeket, vesesregényeket.

Az ő tehetsége terjedelmesebb, de az öné mélyebb. Az ön dalait szerelmes fiatalok szavalják, az ő drámáit meg nem nézni — ezt művelt pesti ember nem venné

magára. S habár Matildot ön fölé akarják emelni s harsányabban magasztalja azoknál, ezt csak azért teszik, mert nő.

— A sajtó hősei lovagiasak.

S még gunyosabb mosoly jelent meg szemében s ajkai körül.

— Itt van például a Hírnök tegnapi száma. Olvasta?

— Nem. Én csak szépirodalmi lapokat olvasok.

A Tanyát.

Karácsonyi szolgálatkészen húzta elő zsebéből a lapot.

A költő mohón bontotta szét. Piros ironnal vastagon aláhuzva egy cikket talált benne, izgatottan futotta át s elsápadt. A cikk, mely felizgatta, így hangzott:

„Ha tekintetbe vesszük e gyöngéd kapcsokat, melyek Angyal Nándor s Karácsonyiné asszonyt összefűzik — a kegyetlenség színében fog feltűnni a kritika, mely őket szembe állítja s felveti a kérdést: melyikük nagyobb? De az igazság előbb jár a társadalmi tekintetnél s nekünk dicséretes szokásunk tiszta bort önteni mindenki poharába.

A költészettel a föld legjobb elméi s legmagasabb lelkei foglalkoztak minden időben. Jótékony s roppant befolyását nemzetek életére s világesemények alakulására senki sem tagadhatja józanul. Azok a népek maradtak meg a történelem emlékezetében, melyeknek költői és írói voltak.

Krisztust az apostolok könyveiből ismerjük s Hektort Homerosz tette vitézzé, és ragyogó széppé Helenát. Még a „halhatatlan” görög istenek is az Iliász

„Mit dem Hute in der Hand, kommt man-s durch das ganze Land.“ — És ezzel részéről minden további polemikát ez ügyben bezártnak nyilvánított. —
Tekintetes Szerkesztő Urnak kész szolgálja

Kovács Lajos,
pleb.

VEGYES HIREK.

— **Ő Felsége születés napját** rég nem látott díszszel ünnepelte meg városunk közönsége. Megelőző este a házak fényesen ki voltak világítva, különösen a városház, Ő Felségét jól ábrázoló transparenttel igen szépen nézett ki. A katonai kitűnő zenekar nagyszerű takarodója alkalmával bejárta az utcákat nagy közönség által követve, Knezevich ezredesnél, az alispánnál a polgármesternél s végül a honvéd laktanya előtt adott szerenadot. Az ünnepély napján már reggel 3 órakor felhangzott az ezred zenekarának vidám ébresztője, 9 órakor pedig megyei, állami és városi tisztviselők, a város képviselő testülete főispán ö maga előtt megjelenvén, Ő Felsége iránti hódolatteljes üdvözlőket fejezték ki; azután a r. cath. templomba mentek, mely előtt fel volt állítva 16 gyalog század zászlóval; zenekarral, a helyben állomásozó honvédszászlóalj zászlóval; ott volt a ragyogó tiszti kar teljes számban. A „Te Deum“ végeztével a „Hymnus“ elzengése után az ev. ref. templomba vonultak a polgári és katonai hatóságok, hol Nagy Károly ev. ref. lelkész remek szépségű, nagy hatású imája valóban felemelte sziveinket. Innen, jó régi szokás szerint, az ev. luther. templomba vonultunk, hol dr. Schneider Alfréd magyarul és németül tartott szép könyörgést. Az ünnepélyt nagyszerű katonai díszmenet fejezte be zeneszó mellett; elől a honvédség zászlóval azután a 16 század szintén zászlóval, melyet már megviseltek a csaták viharai. Délben a tisztikar nagy bannepettelt adott, mely vidám hangulattal késő délutánig tartott.

— **Vármegyénk növekedése.** Még mindig keserves emlékünken van az a nagy veszteség, melyet területben, népben és adóban veszített vármegyénk 1875-ben, midőn százados kapcsolatából Topánfalvát és vidékét kiszakították, Torda-Aranyosmegyéhez csatolták. Ennek a sok mértföld veszteségnek egy kicsi kis része térült meg most, f. hó 14-én tartott tárgyaláson mely alkalommal Veresmart község határából 58 hold és 482 □ öl Maros újvárhoz lett átadva dr. Horváth Miklós főügyész és Nádudvari László főszbiró által Torda-Aranyosvármegye nevében a vármegyénket képviselő Török Bertalan főjegyzőnek és Ikrich Arnold főszbirónak. E terület legnagyobb része jelenleg ugyanígy, a Maros átvágása folytán, egybefügg a régi marosújvári területtel s a kir. kincstár birtokát képezi, melyből 30 hold a nagy szódagyár társulatnak lett eladva.

— **Katona élet** van most városunkban naponta gyakorlattal s legtöbbször vig zeneszóval. Ez az élet még élénkebbé válik, amennyiben f. hó 19-én huszárok jönnek, 21-én jön Kirchhammer vezérőrnagy dandárparancsnok, törzskarával egy üteg tüzérség s egy huszárszázad, 22-én pedig a 54-ik cs. és kir. gyalogezred 3 zászlóalja, egy üteg ágyú és két huszárszázad, még-

által lettek halhatatlanok. Ha Virgil énekei elvesznek, mi sem jut hozzánk Didó nagyszerű szerelméből. Égesd el Horatius ódáit s dicső Áugusztust halkufárnak képzelheted....

Míg az emberiség szükségét érzi szívének: költői is lesznek. Még az állatvilágnak is meg vannak dalnokai. A költészet szent, mint a népek hite. Meg kell őrizni a tömegek részére, mint a vallásosságot. Mért van mégis, hogy a költészetnek becsé veszt? hogy tekintélye hanyatlott? hogy a kor emancipálui akarja alóla magát? Mert költőnek képzeli magát minden rimkóvác és minden idegbeteg.

Ily rimkóvác s ily idegbeteg: Angyal Nándor Csodálkozunk, hogy juthatott e vidéki lángész, azon még nem érdemelt tiszteletre, mely eddig körülövezte üres fejét. Érzélgős, szintelen, érthetetlen verseivel szemben, oly jól esik a Karácsonyiné üde, szellemes és finom dalait olvasni. Összes dicsősége csak az, hogy e valóban értékes dalok hozzá irattak. Ezen körülmény s a kapcsolat, melybe e kitűnő hölgy nevével jutott — ez tartja fel híret egy ideig s nem az ő saját tehetsége és sikerei....

S ha még hozzá vesszük, hogy Angyal Nándor egyoldalú! Hogy daloknál aligha tudott valami mást írni! Mily más kaliberű e nő tehetsége ki színműveket s regényeket is.

Igaz, hogy az utóbbi időben jelent meg az urtól néhány csinos dal. De alapos gyanunk van, hogy azok a Karácsonyiné bájos keze által hoztattak szalonképes helyzetbe. Nem csak szereti e férfit, de híressé ohajtaná tenni. Óh! angyal e nő!... (Folyt. köv.)

pedig csatázva az ittlévőkkel a „Czifra“ fogadó körüli terepen. 23-án jókor elmegy az egész hadsereg Felvinczre és M.-Ujvárra, hogy a Torda körüli nagy gyakorlatban részt vegyen. Közönségünk szívesen látja derék katonáinkat s úgy látszik, hogy ők is jól találják magukat; kár, hogy a rossz idő miatt nem sikerül egy-egy nagyobb mulatság terve.

— **A helybeli önkéntes tűzoltó egyesület,** ha az időjárás szeszélye meg nem akadályozza szent István napján f. hó 20-án, Hétfőn d. u. 4 ó kezdőleg tartja meg ez évben második nyári táncmulatságát. A rendezőségé átalakult parancsnokság idét, fáradságot és pénzübeli áldozatot nem kímélve igyekszik a mulatságot igazán mulatsággá, a legkényelmesebb igényeknek is megfelelővé tenni. A körtánczókat és négyeseket az ez időszerűt városunkban felkeltő 62-ik ezred zenekara, a csárdások Gyuricza közkedveltségnek örvendő bandája fogják játszani. Az idei első tűzoltó majálisra visszaemlékezve, reméljük, hogy városunk minden rendű és rangú intelligens polgársága megérdemelt pártfogását ezuttal sem fogja megvonni a közhasznú egyesülettől, s annál is inkább nagy számmal fog megjelenni, mert a mulatság tisztajövedelme az őranya építési alaptal javára fog fordíthatni, s ezzel meg lesz téve az első lépés az egyesület fejlődésében nagy akadályt képező régi őranya helyett egy alkalmas saját tulajdonú képező helyiség megszerzéséhez.

— **Az Ő. T. E. parancsnoksága** tisztelettel felkéri mindazokat, kik a f. hó 20-iki nyári táncmulatságra tévedésből meghívót nem kaptak, hogy ez iránti igényüket egyesületi osztályparancsnok Papp János gyógyszerész urnál jelezni szíveskedjenek.

— **A helybeli izr. hitközség** számos tagja belátva, hogy a hitközségi közgyűléseken a haladást célzó indítványai mindannyiszor meghiusultak az erélytelen és felség vezetést következtében fölbujrázótt maradiság ellenállásán: elhatározta, hogy a kor szemlének megfelelő hitközséget alakít „nagy-nyedi izr. statusquo ante“ elnevezés alatt. A folyó hó 12-én a város ház utástermében, megtartott népes alakuló közgyűlésen, a kezdeményező bizottság által előterjesztett alapszabályok letárgyalása és elfogadása után elnökölő Grün E. Samu felhívta a közgyűlést, hogy a hitközség elöljáróságát és képviselőit válassza meg. Egyhangulag meg lettek választva az alapszabályok megerősítéséig az ideiglenes elöljáróság és képviselői tagjaiul: elnökké Grün E. Samu, elnökké Munkácsy Zsigmond, gondnokokká Grün Dávid és Nuszbaum Ignác, jegyzővé Lieblich Jakab, pénztárnokká Schönberger Mór, ellenőrré Markovits Lajos, Nuszbaum József, Schönberger Adolf, Benedek Simon, Grünfeld Mór, dr. Mátyás Mihály, Grün József, Jakab Mátyás Grünfeld József, Grün E. Samu az elnöki széket elfoglalva a maga és tisztársai nevében meghatva mond köszönetet a beléjük helyezett bizalomért. Szép szavakban esetelen minő fontos hazafias és felekezeti misiót kell e hitközségnek teljesíteni. Működésükre Isten áldását kérve a „nagy-nyedi izr. hitközség statusquo ante“ t ideiglenesen megalakultnak nyilvánítja. A további szervezkedésre vonatkozó eszmecsere után a gyűlés emelkedett hangulatban oszlott szét.

— **A nagyenyedi vadásztársulat** e hó 12-én tartott közgyűlésében egyhangulag felvette tagjai sorába gróf Teleky Domokost, dr. Boér Jenőt és Kontz Albertet. A társulati tagok száma ezen új belépésekkel 30-ra szaporodott. Ugyanezen közgyűlés határozottá emelte, hogy a nyul lövészi tilalmat, — a vadállomány kiméltése szempontjából — szeptember hó 1-ig kiterjeszti vadászterületein.

— **Nagy-nyedi város szőlői** f. hó 10. és 11-én Székelyhidy Viktor m. phylloxera biztos és Pálffy János vinczellérképezdelei segéd tanár által megvizsgáltattak és örömmel jelezhetjük, hogy a phylloxera jelenléte nem konstatalt. A peronospora a nem permetezett szőlőkben, különösen a Gerepenben lépett nagyobb mértékben fel. A permetezett szőlőkben a vegetatio szép, — közepes termésre van kilátás.

— **A marosújvári nagyszerű szódagyár** hatalmasan épül Felix Károly igazgató és kiváló tisztviselő társai vezetésével. Az építkezések jövő évben lesznek befejezve s a gyár 1896-ban kezd meg működését, melyből a kincstárnak évenként mintegy 20.000 frt. bevétele lesz, míg most mintegy 10.000 frt. értékű sósvíz folyt el a Marosba, ami elég drága mulatság. A társulat M.-Ujvár községének felajánlott 5000 frtot vízvezetékre, 1000 frtot szegények alapra és 2000 frtot főszbirói hivatali helyiségek építésére.

— **Kossuth Lajos** legnagyobb hazánkfa szobrára újabban a következő adományok érkeztek be: Mórógyi István 20. sz. gyűjtőívén: Mórógyi István 2 frt, Gall János 1 frt, Intézeti növendékek részéről 2 frt, összesen 5 frt, Lenk Lajos 15. sz. gyűjtőívén: Lenk Lajos és neje 2 frt, Szabad Antal 1 frt, összesen 3 frt. Groman Károly gyűjtőívén: özv Straub Károlyné 30 kr, Buda Ede 1 frt, Úveges András 10 kr, Olvashatlan 50 kr, Albrechtovits Netti 10 kr, Groman Jolán 50 kr, Groman Károly 50 kr, Óvodai kisdetek 2 frt 95 kr, összesen 5 frt 65 kr. Iveiket őrösen adták vissza: Székelyhidy János 75. sz. gyűjtőívét; Fogarasy Albert főiskolai tanár 10. sz. gyűjtőívét.

Kiadó üzenet.

T. Kereses Mihály ügyvéd urnak. Kívánsága szerint töröltük Állítási részben nem igazak, részben helytelenek, mindenké fellett pedig téves felfogásról tesznek tanúságot, a mi különben teljesen megfelelő eddig is jól ismert genialitásának. De egyet világosan és tisztán értsen meg: ha a „Közérdek“ nem szolgálta volna egész pályafutása alatt önzetlenül a közügyet; ha mindazoknak, kik a közügyet az igazság érdekében támogatni kívánják, nem nyitott volna mindig tért, nem lettem volna kiadója. Szerkesztősége kissé különösen ellenfelekkel is győzelmesen állotta meg helyét; fenyegetőzéseit tehát csak az Ön jellemének természetesen kitörése képpen veszi, melyről — igen természetesen — nem tehet, de azért legjobb meggyőződése szerint tovább fogja szolgálni a közügyet.

CSARNOK.

Féltékeny a feleségem.

No ez már mégis sok. Ezt tovább ki nem állom! A feleségem rettenetes féltékeny.

Önre? — fogják önök kérdeni.

Bah! Hiszen mellettem másra csak nem is lehet féltékeny.

Különben ezen a betegségen egy csöppet sem csodálkozom.

Tessék engem csak jól megnézni. — Igaz, hogy egy kissé hirtelen szöke vagyok, a felső ajkam egy kissé duzzadt, füleim egy kissé előre hajlanak, félszemem örökké rebeg, elől két fogam hiányzik, hátam egy kissé sarló alakú, lábszáraim egy kissé vékonyak — de mindez csak bagatell!

Hanem tessék jól ide figyelni: e finom vonások harmóniája, a visszatükröző szellem ezen az arczon, a könnyedség egész természetem talán csak elég ok arra, hogy az asszony ne legyen mindig elég nyugodt.

Az asszony! Hm! az asszony! Egy megbecsült fergeteg... Bölcstől a koporsóig tartó dörgés. Penitencia! Egy életen át tartó veszekedés nyomorúságos fejlem bűnemeke!

Mikor megkértem a kezét, nem hittem, hogy az öklét kapom meg. Pedig jaj, jaj! be sokszor keservesen érzem. Nem lehet ezzel semmiképen boldogulni. Csak egy nótát tud, azt fujja — és én járom...

Hejh, mikor meg leány volt! (Ezt csak elhiszik önök nekem!) Nem nézett ki belőle! (Már t. i. az, hogy ilyen hárpia legyen.)

Beállítottam hozzá.

— Nagysád! én önt szeretem!

— Hiszem.

— És nagysád? —

— Bízú! nem szabad!

— Boesánat én nem Bízú vagyok, hanem igenis vagyok Nádkereki Tóbiás.

— Ah, örvendek; de nem önnek szóltam, hanem ennek az alkalmatlan kis mopsznak.

— Oh, kérem hiszen ez nem alkalmatlan, ez egy valóságos kis angyal kutyában! Bízú, Bízú! méltóztat-sék ide futni! Oh kedves kis állat! Jaj! Belekapott az ikrámba! Angyali kis kutyus! (A menkő ütött volna beléd!) drága kis eb urfi! (Harapta volna le apád a füledet egészen a farkadig!) Jaj még nyomorék leszek!

— Az istenért! uram! meg ne haljon itt a szemem láttára, inkább önhöz megyek s meggyógyítom... — Oh, csókolom az — adta kutyája! — csókolom a piczi száját. Örökre rabszolgája leszek!... Egybekeltünk.

Oh, be boldogok a marttyrok, a kiknek — nem volt feleségük! Valóságos gyöngyöletük lehetett!

Miért? — fogják kérdeni önök.

Hát azért! Ha én csak olyan marttyr lehetnék, a „Fischerin du kleine“ t fűtyörészem s úgy zónáznam a máglyákra. Máglya! Hiszen az nagyon barátságos fogalom! De hát az égedelem, a mibe én... uram bo-csá! szinte elszóltam magamat!

Fiatal házas létemre megértem azt a csodát, hogy még nincs is gyermekünk s a feleségem már is valóságos — anyós lett! Uram fia! Milyen lenne még az anyósom, ha élne! Az Isten nyugosztalja meg!...

Tessék elhinni, hogy sorsomat nem érdemltem meg! De mikor még a végzet is ellenem játszik!

Méltóztatnak tudni, hogy rajongok a színművészetért. Ezelőtt három héttel hozzánk érkezik egy társulat. Sugója nincs, keresnek mindenfelé egy embert. Én a művészet iránti lelkesedésemből följajánlom szolgáltatamat. A direktor nyakamba borul.

Kisegitettem őket.

Két hét múlva, vagyis ezelőtt egy héttel utra készülnek. A direktor arczán rejtelmes boru.

— Mi bántja önt? — kérdém résztvevően.

— Oh, uram, tönkre vagyunk silányítva! Fitying-várra akarunk menni s nem tudtam szerződöttni sugót!

— Kérem, én szívesen kisegitem önöket. — (Már örvendeni kezdtem, hogy az örök perlekedés után lesz egy kis vakáció.) Azonban csak a legelső előadáson. Addig kapnak önök valakit. — A direktor ismét a nyakamba borul.

Elutaztunk.

Soha nagyobb intrikusokat nem láttam, mint a vasuti pénztárosok...

Miért? fogják kérdeni önök.

Hát, képzeljék csak. Másnap reggel beront a vasuti pénztárhoz a feleségem.

— Elutazott az uram?...

— Igen kérem. Elutazott a színésznökkel!

— Mi — i — it? A színésznökkel??

No megállj te gézengúz, csavargó, száradni való Don Juan! Adok én neked színésznököt! (Ezt egy fultanu beszélte nekem.)

Es azzal zsebkendőjét 47 éves szeméhez emelve, elkezdett szörnyen keseregni. (Ezt egy szentanu beszélte el nekem.)

Egyszerre furiaként odakiált:

— Pénztáros! Egy jegyet Fityingvárig!

Es utazott.

En pedig, minekutánna megelőző estve elvégeztem a sugó szerepét, nem találván magamhoz való foglalkozást, másnap reggel jegyet váltottam — hazatele.

A mint lakásomra megérkeztem, elhulve látom, hogy nem látok senkit. A feleségem nincs sehol. Összekezesem az egész várost. Nincs. Kimegyek a vasuti pénztárhoz.

— Kérem, nem utazott el valahova a feleségem?...

— De sőt! Ezelőtt két órával utazott el Fitying-várra — a színésznek után.

Csak egy kis hiba, hogy úgy nem jártam, mint a Lóth felesége.

— No, várj csak asszony! Várj csak! Hát ezt érdemltem én tőled? Most tudom, hogy minő képmu-

tatás szorult beléd! Adod a féltékeny s kalandokon jár az eszed! Pénztáros, egy jegyet Fityingvárig!

Szörnyű bosszúra határozottam magam. Már most csak azért is a színésznőkhöz szegődöm.

Megérkezem Fityingvárra. Meglát a direktor. Nyakamba borul.

— Uram ma egy drámát adunk. Senki sem tud oly művészen sugni, mint ön!

Égett bennem a bosszuvágy.

— Sugok, uram, szívesen.

Estve legszebb rendben folyt az előadás. Én lévelel töltöm be feladatomat. Sugom a hősnőnek a szerepet, a mint következnek:

— Hah! mit látok a távolban? . . . Rém . . . ördögök! . . .

— Mit! Még rémnek, ördögnek nevezte, ebadta gézengúz! Adok én neked! — rivalt egy szipító hang az oldalirányból s a következő pillanatban a feleségem dobban a színpadra egy hosszú husánggal kezébe. Egyenesen a sugólyuk felé tart. Szemközt csap.

— Nesze színésznő, nesze esavargás!

Nem tehetek róla, de a sugólyukból hirtelen ordító lyuk lett.

A többit nem mondok el. Szégyenlem magam. Öngyilkos leszek!

Miért? fogják kérdeni önök.

Oh, hagyják el, ne kérdezzék! . . .

Szabó Jenő.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.
Kiadó: CIRNER J. JÓZSEF.

Hirdetések.

Selyem hamisítvány. Egészünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödördik és csakhamar kialszik, maga után csak egy világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem, (mely zsiros színű szallónas lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödördik, csak megörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (es. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva, postabér- és vámentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyekre való, akár egész végekben levő valódi selyem szövetéből Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bérlyeg ragasztandó. (5.)

Haszonbéri hirdetés.

Egy 6 holdból álló kert, dísznövények, gyümölcs, virágház, üveges melegágyakkal, több évre Gáldtón, bérbe adandó. Bővebb felvilágosítással lapunk kiadóhivatala készséggel szolgál.

PAPP JÁNOS
GYÓGYSZERÉSZ
ajánlja kitűnő minőségű, szűrt vízből előállított
SZIKVIZÉT,
palaczkonként 3 krért.
Kapható: 7—12
Papp János gyógyszerésznél, Harmath Miklós, Wagner János kereskedőknél és a város minden vendéglőjében. Azonkívül Szt.-Király utcában Kohn Emanuel üzletében.

Egy gyakornok,
ki a magyar és román nyelvet bírja, felvétetik **Wokál János** könyvkereskedésében Nagy-Enyeden.

Pályázati hirdetés.

Alsófehér-vármegye balázsfalvi járásában Szász-Csanád község székhelyi rendszerezett **körorvosi állomás** lemondás folytán üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot nyitok.

A körorvos évi javadalmazása **500 frt fizetés és 150 frt fuvar átalány**, mely előzetes havi részletekben Szász-Csanád község pénztárától fizetetik ki: gyógydíjakra nézve a körorvos a községekkel szabadon egyezkedik. azonban a vagyontalanokat ingyen köteles gyógykezeltetni, köteles továbbá körét havonként legalább kétszer beutazni.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 9. §. és az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §. értelmében képesítésüket igazoló okmányokkal politikai magatartásukat és erkölcsi magaviseletüket tanúsító bizonylattal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám, **folyó évi augusztus hó 31-ig**, annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben beérkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választás az egészségügyi kör székhelyén Szász-Csanádon a község házában **folyó évi szeptember hó 1-én d. e. 10 órakor** fog megejteni.

Szolgabírói hivatal Balázsfalván, 1894. aug. hó 4-én.

Simonffy Alajos

főszolgabíró.

Figyelmesen olvasni és az előíratot pontosan megfigyelni!

Mindenki ismerkedjék meg a cholera veszélyben a cholera természetével és azon szerrel, mely a cholera tőle távol tartja; ebből azt a megnyugvást vonhatja ki, **hogy van cholera ellen védelem** és hogy egy bizonyos fokig minden egyes, eszélyes magatartás által ezen betegségtől magát megóvhatja.

Mindenek felett ügyeljen az ember az előállható **emésztési zavargásokra**, székrekedésekre és különösen a hasmenésre. **Az egészséges emésztés** rendszeres ételmóddal és mellőzésevel a nehezen emészthető ételektől, óvakodjék a gyomor meghűléstől és egyáltalában minden belső meghűléstől óvakodni kell. Az egészséges emésztést a már ismert **Máriacelli gyomorcsepp** elősegíti, melyet Brady E. gyógyszerésztől lehet kapni, mely erősítő hatást gyakorol a gyomorra. A Máriacelli gyomorcsepp az emésztési zavaroknál és rosszulletnél évek óta legkedveltebb házi szerül szolgál és hirtelen rosszulletnél az első segítyt nyújtja.

Kapható minden ismertebb gyógyszerárban, kis üvegekben. (és ezek Brady E. aláírásával kell ellátva legyenek.) Használati utasítással ellátva egy-egy üveg 40 kr és 70 kr.

LE GRIFFON
Valódi Francia papír
ÜGYELJENÉK A JEGYRE
ÖVAKODJANAK MINDEN UTANZÁSTÓL.
a legjobb
A LEGKÉRESETEBB
az egészségnek leghasznosabb
SZIVARKA PAPIR
(43—52.)

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a sz.

K Ü H N E E D E

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

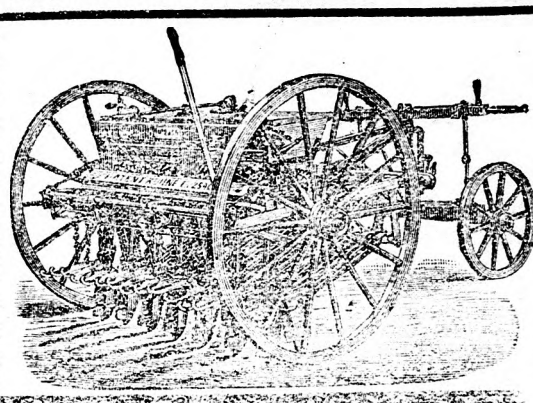
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított áron.

Hegyes, hullámos területre „**MUSONI DRILL**“ legújabb, legegyszerűbb sorvetőt.

Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kitűnő szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő



munkaképesség.

VENTZKY-féle FÜLLESTÖK.

Szecska- és répvágók stb.

Árjegyzékek bérmentve.

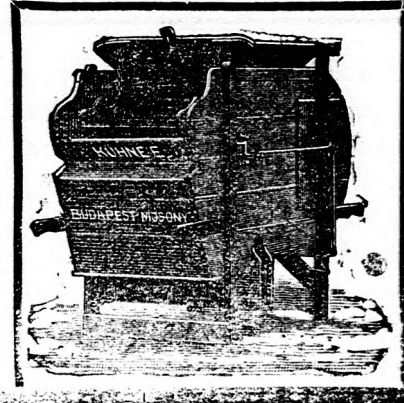
Főraktár:

BUDAPEST, 1894.

augusztus 1-től

saját ház

VI., Váci-körút 57



Jó minőségű tűzifa eladó.

Megnevezés	Szent-király-utczai 72—78. számú raktárról						Házhoz szállítva					
	1 öl = 4 kbm		1/2 öl = 2 kbm		1/4 öl = 1 kbm		1 öl = 4 kbm		1/2 öl = 2 kbm		1/4 öl = 1 kbm	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Bükkfa, 1 m. hosszú vastag hasábokban	12	—	6	—	3	—	12	80	6	40	3	25
Tölgyfa, hámozva, 1 méter hosszú	9	60	4	80	2	40	10	40	5	20	2	65
Cserfa hámozatlan, 2 méter hosszú	9	—	4	50	—	—	9	80	4	90	—	—
Bükkfa fiatal, 2 méter hosszú	8	50	4	25	—	—	9	30	4	65	—	—

Továbbá: törzshosszuságú tölgyfa, csomókba rakva, csomónként 4 és 5 frtért, házhoz szállítva 4 forint 40 és 5 frt 40-ért.

Azonkívül: **Kitűnő minőségű faszén**, 10 kilónként 25 krért.

8—12

Utalványok válthatók: Papp János gyógyszerész urnál Nagy-Enyeden.

Vasuton szállítva, bérmentesen bármely állomásra, hogy minő árban, megtudható: **Klemm Pál** cégénél N.-Enyeden.